

TER ADVISERING

Aan de Minister van Economische Zaken
de Directeur-generaal Economie en Digitalisering

Directoraat-generaal
Economie en Digitalisering

Auteur

[Redacted]

Datum

31 juli 2024

Kenmerk

DGED / 82380638

nota

Beantwoording Kamervragen over toezicht op
webwinkels als Temu, AliExpress en Shein

Kopie aan

[Redacted]

Parafenroute

[Redacted]

Bijlage(n) 1

Aanleiding

Op 5 juni jl. stelden Kamerleden Van Dijk en Krul (CDA) Kamervragen naar aanleiding van een nieuwsbericht van de NOS over online marktplaatsen als Temu, AliExpress en Shein en over het toezicht op deze partijen.

Advies

U kunt akkoord gaan met bijgevoegde beantwoording van de Kamervragen.

Kernpunten

- Fabrikanten, handelaren en online marktplaatsen die binnen de Unie producten aanbieden moeten voldoen aan Europese regelgeving. Dit is ten behoeve van het milieu, en de gezondheid en de veiligheid van de gebruiker van het product. Deze regels bevorderen het gelijke speelveld voor bedrijven.
- Als minister bent u verantwoordelijk voor het stelsel van toezicht op non-food producten en voor consumentenbescherming. In Nederland zien vijf toezichthouders (de NVWA, RDI, ILT, NLA, IGJ) en de Douane toe op productveiligheid. De ACM houdt toezicht op consumentenwetgeving.
- Er is vanuit de media, politiek en belangenorganisaties aandacht voor onveilige en goedkope producten die online marktplaatsen zoals Temu aanbieden, met schadelijke gevolgen voor het gelijke speelveld in Europa. Nieuwe Europese wet -en regelgeving moeten deze risico's verminderen.
- De Kamervragen zien voornamelijk op de volgende punten:
 - het weren van onveilige producten: u antwoordt positief te zijn over nieuwe Europese wetgeving. Gelet op de bijna twee miljoen e-commerce zendingen per dag die via Nederland de EU binnenkomen is volledige controle onmogelijk. Oplossingen zijn daarom gelegen in het risico-gebaseerd toezicht en bewustwording onder consumenten.
 - online verleidingstechnieken gericht op consumenten: bijvoorbeeld onjuist beweren dat er sprake is van schaarste of van een extreem hoge korting. U onderstreept hierbij dat het consumentenrecht dergelijke technieken reeds verbiedt en dat de ACM hierop toeziet.
 - onderzoek naar online marktplaatsen door de ACM en de Europese Commissie (EC): Kamerleden dringen aan op een interventie van uw kant. U geeft hierop aan dat toezichthouders onafhankelijk zijn.

Ontvangen BBR

Toelichting

Marktoezicht op producten en de rol van EZ

- Het vrij verkeer van goederen is een belangrijk uitgangspunt van de Europese interne markt. Productveiligheid draagt eraan bij dat er vertrouwen is in de kwaliteit van goederen, ongeacht de aanbieder en waar het product vandaan komt.
- Er zijn Europese geharmoniseerde productregels die de kwaliteit van 80% van alle goederen (o.a. speelgoed, machines en voertuigen) moeten borgen. De overige 20% van de producten valt binnenkort onder de algemene productsveiligheidsverordening (bijv. cosmetica en niet-elektronisch speelgoed). Online marktplaatsen krijgen binnenkort meer verantwoordelijkheden om de veiligheid van deze producten te waarborgen (zie ook *Europese ontwikkelingen*).
- Om de veiligheid van producten te waarborgen en de goederenstroom in goede banen te leiden, werkt EZ samen met de betrokken toezichthouders, de beleidsverantwoordelijke departementen voor productspecifieke regelgeving (VWS, SZW, IenW, LVVN, EZ, KGG en BZK), de Douane en de private conformiteitsbeoordelende instanties. De beantwoording van deze Kamervragen is ambtelijk met hen afgestemd.
- U ontvangt op korte termijn informatie over een meldwijzer die EZ lanceert waarop consumenten producten kunnen melden die niet aan de Europese veiligheids- en duurzaamheidsregelgeving voldoen.

Krachtenveld

- Nederland vormt met de Rotterdamse haven en Schiphol een belangrijk knooppunt voor e-commerce in Europa. In juni bezocht de Europese Commissie (DG GROW, DG JUST en DG TAXUD) de Rotterdamse haven om met de Directie Mededinging en Consumenten (MC), de Douane en de toezichthouders in gesprek te gaan over de grote e-commerce stroom en de bijkomende uitgavingen voor het toezicht.
- MC voert daarnaast gesprekken met Bol.com en Thuiswinkel.org over hun zorgen over de opkomst van online marktplaatsen van buiten de EU en de gevolgen daarvan voor het gelijke speelveld. Zij maken zich zorgen dat Europese wetgeving t.b.v. consumentenbescherming, productveiligheid en duurzaamheid alleen op Europese bedrijven van toepassing is.

Europese ontwikkelingen

- Recentelijk zijn er Europese maatregelen genomen die alle online marktplaatsen (ook buiten de EU) verplicht om meer te doen aan digitale en productveiligheid.
 - De algemene productveiligheidsverordening geeft online marktplaatsen meer verantwoordelijkheden om de veiligheid te waarborgen van niet geharmoniseerde producten. Zo moeten zij bijvoorbeeld belangrijke productgegevens opvragen bij de aanbieder en moet er altijd een productverantwoordelijke partij in de Unie zijn gevestigd.
 - Toezichthouders kunnen bij overtreding van de verordening een online marktplaats bevelen om een gevaarlijk product te verwijderen.
 - Vorig jaar werd de digitale dienstenverordening (*Digital Services Act, DSA*) van kracht op Very Large Online Platforms (VLOPS), zoals Temu, Shein,

AliExpress en Amazon. Deze wetgeving is bedoeld om de digitale omgeving voor consumenten veiliger te maken en om een gelijk speelveld te creëren tussen online aanbieders.

- De Europese Commissie houdt toezicht op VLOPS. Voor VLOPS gelden extra eisen, zoals het uitvoeren van een jaarlijkse analyse met betrekking tot mogelijke systeemrisico's en controle door een onafhankelijke organisatie of het platform aan de DSA-eisen voldoet.
- In september wordt een mededeling van de Europese Commissie over e-commerce verwacht. Mogelijk wordt een belastingheffing op bestellingen onder de 150 euro van buiten de Unie voorgesteld. Vorig jaar werden ruim 2 miljard goederen onder deze 150 euro-grens belastingvrij op de interne markt gebracht vanuit niet-EU landen.
 - Het vorige kabinet ondersteunde deze maatregel omdat het bijdraagt aan een gelijk speelveld tussen traditionele handel (vaak in bulk ingekocht) en e-commerce (losse pakketjes).
 - Na publicatie van de mededeling ontvangt u een voorstel om de Kamer te informeren over de inhoud van de mededeling.